ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การยอมรับนวกรรมการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อผู้เชียน

นายอรุณ ยังอยู่ดี

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ อาจารย์ ดร.เสน่ห์ ญาณสาร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการเลี้ยงโคนมและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวกรรม การเลี้ยงโคนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตัวแปรที่นำมาศักษา ได้แก่ รายได้ พื้นที่ถือครอง ทุน แรงงาน การศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการเลี้ยงสัตว์ ความรู้ใน การทำการเกษตรแผนใหม่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และการรับฝังช่าวสารจาก สื่อมวลชน

ประชากรตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์โคนมเพชรบุรีจำกัด จำนวน 72 ครอบครัว ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบและทำการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตาม แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ได้นำมาจัดเป็นกลุ่มและแปลงเป็นรหัสตัวเลช และ วิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์ไคสแควร์และวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนโคนมอยู่ระหว่าง 6-15 ตัว ซึ่งมีโคนมที่สามารถรีตนมได้อยู่ระหว่าง 1-5 ตัว ในการเลี้ยงโคนมนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้แรงงานภายใน ครัวเรือน จำนวน 1-3 คน ในแต่ละเดือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้สุทธิจากการจำหน่ายน้ำนมอยู่ ระหว่าง 1,001-2,000 บาท เกี่ยวกับบัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคนมก่อนหรือหลังนั้น พบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษา ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้และทุน ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคนมก่อนหรือหลัง ตลอดจนในการหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับ การยอมรับการเลี้ยงโคนม พบว่า พื้นที่ถือครอง และการติดต่อเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมในต่างจังหวัด มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการเลี้ยงโคนมมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการเผยแพร่ นวกรรมทางการเกษตรคือ รัฐควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรในพื้นที่ ที่จะทำการส่งเสริม ตลอดจนควรมีการสร้างปัจจัยที่เอื้ออำนวยความสะดวกทางด้านสาธารณูปโภคและ สาธารณูปการต่าง ๆ ให้เพียงพอก่อนที่จะเผยแพร่นวกรรมต่าง ๆ เข้าไปในพื้นที่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Research Title

The Adoption of Dairying Innovation of the Farmers in Amphoe Cha-am, Changwat Phetchaburi.

Author

Mr. Aroon Youngjudee

M.S. (Geography)

Master of Science in Geography, Chiang Mai University, 1987.

Examining Committee

Assistant Prof. Prayad Pandee Chairman

Associate Prof. Dr. Manat Suwan Member

Lecturer Dr. Sanay Yarnsarn Member

Abstract

This study is aimed to study the management of dairy farm and the factors affecting the adoption of dairying innovation of the farmers. The variables in this study include income, land tenure, capital, labour, education, age, experience in feeding animals, knowledge of new agriculatural practices, communication between farmers and extension personnel and information received by mass media.

The samples of this study were drawn from 72 families of the farmers who are member of Phetchaburi Dairy Co-Operatives. Systematic

random sampling technique was used in choosing the samples and questionnaire was employed in collecting the needed data. Hypothesis testing was mainly done by using Chi-Square Test and Multiple Regression Analysis.

The results of the study indicate that the large portion of the farmers have 6-15 dairycows but only 1-5 cows could be milked. By average, each family has 1-3 labours to work on farm. Net income from selling milk was about 1,000-2,000 baht monthly. Regarding the study on the influencing factors upon the adoption of innovation, the findings indicate that education level of the farmers is the most important one among the social factors. Income and capital are the two economic factors found to have more influence than the others on the adoption of innovation. It is also found from this study that the size of land owned by the farmers as well as the communication with extension personnel from different provinces have played an important role in the farmers' adoption.

The finding from the study suggests that before introducing the agricultural innovation into the rural area, many important factors must be studied. Among these factors are socio-economic status, public utilities, and facilitating the necessities for dairy farm.